

عنوان مقاله:

بازشناسی اقلیم های فرهنگی ایران: به سوی یک چهارچوب مفهومی و روش شناختی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات راهبردی فرهنگ، دوره 4، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 44

نویسندگان:

پهروز روستاخیز - استادیار مردم شناسی دانشکده علوم اجتماعی و عضو پژوهشکده مطالعات و سیاست گذاری اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران، ایران.

سمیه کاظمی - دانش آموخته دوره دکترای تخصصی پژوهش هنر دانشگاه الزهرا (س)؛ تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

توجه به تنوع فرهنگ مناطق مختلف در برنامه ریزی منطقه ای ضرورتی است که برنامه ریزان راهبردی در اسناد مختلف بین المللی و ملی بر آن تاکید داشته اند؛ در حالی که به این امر در اسناد مهمی چون «سند ملی آمایش سرزمین» به شایستگی توجه نشده است. به منظور تکمیل سند ذکر شده و جلوگیری از پیامدهایی چون افزایش نابرابری در حوزه فرهنگ و به تبع آن تضعیف هویت یگانه ایرانی، «سند آمایش فرهنگ» در دست تدوین است. مقاله پیش رو برگرفته از پژوهشی است که در راستای تدوین سند ذکر شده و با هدف مفهوم شناسی و بازشناسی اقلیم های فرهنگی ایران انجام یافته است. هدف این مقاله تمهید بنیادهای مفهومی و نیل به چهارچوبی روش شناختی به منظور بازشناسی اقلیم های فرهنگی ایران و دریافت پاسخ این سوال است که اقلیم های فرهنگی ایران را براساس چه شاخص هایی می توان تعریف کرد، تمایز بخشید و یکپارچگی آن ها در قالب اقلیم فرهنگی واحد ملی را بازنمایی و حفظ کرد. بدین منظور از روش های مطالعه کتابخانه ای و تطبیقی و نظرات طیفی از صاحب نظران علمی و اجرایی بهره گرفته شده و حاصل آن ارائه تعریفی از مفهوم اقلیم فرهنگی براساس ترکیبی از تعاریف سه مفهوم «منطقه فرهنگی رسمی»، «منطقه فرهنگی رسمی ترکیبی» و «منطقه فرهنگی بومی یا ادراکی» است. براساس این پژوهش چهارچوب روشی برای اقلیم بندی فرهنگی در صورتی کارآمد است که در آن هم زمان ابعاد مادی و غیرمادی فرهنگ مدنظر قرار گیرد و دو رویکرد هم زمانی و در زمانی توأمان اتخاذ شود. اقلیم بندی فرهنگی ایران براساس کانونیت مناطق از منظر چهار شاخص تاریخ، علم، مذهب و قومیت روشی کاربردی است که تمامی ویژگی های فوق را دارد.

کلمات کلیدی:

اقلیم های فرهنگی، منطقه بندی فرهنگی، چهارچوب مفهومی، روش شناسی، آمایش فرهنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029065>

